

7/6268

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 998

09 Mayıs 2012

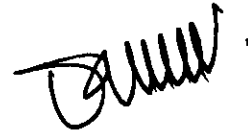
Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-6268)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 24.04.2012 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.02.00-62666 sayılı yazısı.

Kayseri Milletvekili Sayın Prof. Dr. Yusuf HALAÇOĞLU'nun tarafıma tevcih ettiği 7/6268 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğünden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EKLER :

-Önerge Cevabı (2 Sayfa)

**KAYSERİ MİLLETVEKİLİ SAYIN PROF. DR. YUSUF HALAÇOĞLU'NUN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/6268)**

Sorular 1, 2, 4, 5:

Eti Maden adı ile 1935 yılında kurulan ve 1998'de Eti Holding yapılanması ile özellikle bor ürünleri alanında faaliyet gösteren Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü, Kamu Kuruluşları arasında ihracatta 1. sırada yer alarak ülkemiz ekonomisi için ne kadar önemli bir yere sahip olduğunu göstermiştir. Türkiye Dünya bor rezervlerinin yaklaşık %72'sini elinde bulundururken, Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü 2011 yılında 2 milyon ton bor ürünü satarak 831 milyon dolarlık ihracat yapmıştır. Dünya bor piyasası 1,5 milyar ABD Doları iken Türkiye'nin bu pazardaki payı 850 milyon dolarla yaklaşık %57'dir.

Bununla birlikte, 1985 yılında çıkarılan 3213 sayılı Maden Kanunu kapsamına alınan 2840 sayılı Kanun'un 2. Maddesi'nde "Bor tuzları, uranyum ve toryum madenlerinin aranması ve işletilmesi Devlet eliyle yapılır" denilmekte ise de Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nca hazırlanan ve son olarak 20 Mart 2012 tarihinde TBMM Başkanlığı'na gönderilen bir Kanun Tasarısı ile mevcut Kanun'un 2. maddesine eklenen fıkra "Bu madenlerin üretilmesi ve zenginleştirilmesi, teknik, ticari ve ekonomik sebeplerle ürünün mülkiyeti ruhsat sahibinde kalmak üzere 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümleri çerçevesinde ihale edilmek suretiyle üçüncü şahıslara gördürülebilirler. Ancak üçüncü şahıslara gördürülecek işlerin ihale süresinin üç yıldan fazla olması durumunda konuya ilişkin talepler Yüksek Planlama Kurulu tarafından karara bağlanır" denilmektedir. Bu bilgiler ışığında;

-Dünya bor talebinin %40'ını karşılayan ve 2010 yılında GSMH'ye 250 milyon TL katkı sağlayan adı geçen kurumun ana faaliyet alanı olan bir işten el çektirilmek istenmesinin sebebi nedir?

-Bu Kanun Tasarısı hazırlanmadan önce gerekli ve yeterli fizibilite çalışması yapılmış mıdır? Yapıldı ise GSMH'ye yıllık 250 milyon TL'den ne kadar fazla katkı sağlayacağı hesaplanmıştır?

-Eti Maden'in tek rakibi olan Rio Tinto'nun bir kuruluşu olan US Borax'ın, üretim sıkıntısı içinde olduğu ve müşterilerinin taleplerini karşılayamadığı gerçeği var iken ve bu ülkemiz için bir avantaj teşkil ederken bor rezervleri ile kamu tekeli neden kırılmak istenmektedir?

-Başbakan Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'ın 2005 yılında Avustralya'ya yaptığı seyahatin ve Dünya bor talebinin %30'unu karşılayan US Borax adlı şirketin uzantısı olan BHP-Billiton isimli firmanın yetkilileri ile yaptığı görüşmenin hazırlanan Tasarı ile ilgisi var mıdır?

Cevaplar 1, 2, 4, 5:

Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü (Eti Maden) üretim, pazarlama ve satışlarda gerçekleştirilen atılımlarla 2005 yılından itibaren bor ürünlerinin Dünya'daki en büyük ihracatçısı durumuna gelmiştir. 2011 yılı yatırımları 88.657.000 TL olarak gerçekleşmiş olup % 97'si yurtdışına yapılan satışlardan 828.564.241 milyon ABD \$'ı satış hâsılatı elde edilmiştir. Bu doğrultuda Eti Maden'in, Dünya bor pazarındaki lider konumunu güçlendirmek ve pazar payını artırma amacı doğrultusunda gereken çalışmalar yapılmaktadır. Eti Maden yıllardan beri işbölümü, uzmanlaşma ve verimlilik kavramlarını dikkate alarak üretim yapacağı tesislerin mühendislik hizmetlerinden yapım işlerine, dekapaj işlerinden cevher üretimine, idari bina ve fabrikalarda temizlik işlerinden yemekhane işlerine, tahmil, tahliye ve torbalama işlerinden üretilen ürünlerin limanlara veya varış noktalarına kadar nakliyelerini de içeren bir kısım işleri dışarıdan hizmet alımı yaparak temin etmektedir.

2840 sayılı Kanunda değişikliği öngören Kanun Tasarı Taslağında Kanunun 2. maddesine; "Bu madenlerin üretimi ve zenginleştirilmesi, teknik, ticari ve ekonomik sebeplerle, ürünün mülkiyeti ruhsat sahibinde kalmak üzere 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümleri çerçevesinde ihale edilmek suretiyle üçüncü şahıslara gördürülebilirler. Ancak üçüncü şahıslara gördürülecek işlerin ihale süresinin üç yıldan fazla olması durumunda konuya ilişkin talepler Yüksek Planlama Kurulu tarafından karara bağlanır." fıkrasının eklenmesi söz konusudur.

**KAYSERİ MİLLETVEKİLİ SAYIN PROF. DR. YUSUF HALAÇOĞLU'NUN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/6268)**

Söz konusu teklif; uygulamadaki bir takım farklılıkları gidermek, Bor, Uranyum ve Toryum madenlerinin üretim ve zenginleştirme aşamasında günün teknolojisine uygun üretim yöntemlerinin hızlı ve etkin olarak uygulanabilmesini sağlamak ve/veya üretim maliyetlerini düşürebilmek için bir kısım işleri hizmet alımı yoluyla gerçekleştirebilmesine olanak tanınması amacıyla hazırlanmıştır. Bu yasa değişikliği ile Eti Maden'in rekabet gücünün ve karlılığının artırılarak ülke ekonomisine azami katkı sağlaması hedeflenmektedir. Dolayısıyla, bu yasa değişikliği ile Eti Maden'in ana faaliyetinden uzaklaşması veya kamu tekelinin kırılması gibi bir durum söz konusu değildir.

Soru 3:

Yıllık 20-30 milyon dolarlık yatırımlarla Türkiye'nin adeta lokomotifi olan bu vazgeçilmez kaynakları değerlendiren kuruluşta çalışan 1000'lerce personeli nasıl değerlendirmeyi düşünüyorsunuz?

Cevap 3:

Söz konusu yasa değişikliği sonrasında, dışarıdan satın alınacak hizmet sonrası ürün mülkiyeti özel sektöre geçmeyeceğinden pazarlama işinin de özel sektör eliyle yapılması mümkün değildir. Ayrıca mevcut çalışan personelin yanı sıra yapılan yeni yatırımların devreye girmesi ile birlikte personel alımları da devam etmektedir.